

L'eterna obludada

L'Associació Indilletres reivindica Llucieta Canyà en un llibre que es presenta avui a la Fira Indilletres de la Bisbal d'Empordà
Catalanista conservadora, se l'ha exclòs de la cultura, el periodisme i el feminisme

Llucieta Canyà EPA.

L'abril del 1930, l'escriptora Anna Murià (1904-2002), recentment recuperada per l'editorial Comanegra, publicava un article, Les dones en la política, en què definia la bisbalenca Llucieta Canyà (1901-1980) amb els següents termes: "En lloc de l'experiència assenyada de persona madura té els entusiasmes, les febres, l'idealisme, la vigoria, l'apassionament, les ambicions, la impulsió i la gosadia dels vint anys. És la representació més completa de la joventut femenina de Catalunya. L'acceptem per cap." Llucieta Canyà, que es treia anys i s'acostava a la trentena, escrivia a La Veu de Catalunya articles guia per a les dones, "parlava de feminisme des d'una òptica moderna", com recorda la professora de la UAB Neus Real en el llibre Llucieta Canyà, l'etern oblit. Una escriptora en un món d'homes, editat per l'Associació Indilletres i que es presenta en el marc de la Fira Indilletres [<http://www.firaindilletres.cat>] avui a les onze del matí al Pavelló Firal de la Bisbal d'Empordà amb voluntat de reivindicar una figura menystinguda per la intel·lectualitat d'abans i també d'ara. Perquè Anna Murià, que als anys trenta la va convertir en un referent, a finals dels anys vuitanta s'hi referiria com "una noia maca", popular i xerraire; de dretes i per tant conservadora, despectivament "una llucieta", com anomenaven les modistes que tenen per patrona Santa Llúcia.

Llucieta Canyà era de la generació d'Irene Polo, Rosa Maria Arquimbau o Mercè Rodoreda, que l'entrevista a Clarisme (23-06-1934) coincidint amb la publicació del seu best-seller L'etern femení i la defineix com "un veritable tràfec, un estornell". La conversa entre Rodoreda i Canyà s'inclou en el llibre. A diferència de les seves contemporànies, però, no té tan bona

premsa. Deu ser per la distància ideològica o perquè, com recorda l'escriptor Xavier Cortadellas, "com tothom que no va morir o que no va haver d'exiliar-se, a Llucieta Canyà li va tocar adaptar-se a un món que no era el seu". "El seu era el món de la Lliga, del catalanisme conservador que també va desaparèixer amb la Guerra Civil i el franquisme", afegeix. També hi ha els prejudicis que l'etiqueten d'advocar per un feminisme "conservador", "moderat", per molt que en el context del seu món se la pot considerar una avançada, no prou revolucionària, però sí moderna, una feminista amb totes les lletres, del seu temps, que reivindica el paper social de la dona; ja el 1929 va defensar el dret a vot de les dones quan moltes de les sufragistes abonaven la tesi que calia allunyar les dones dels confessionaris, tement de qui afavoriria el sufragi femení. Xavier Cortadellas va ser pioner a

restaurar tota la memòria, no només el blanc o el negre, de Llucieta Canyà en un reportatge a la Revista de Girona el 2004. Des de fa tres anys l'ha posat en el mapa amb un premi a la crítica literària, que s'atorga en el transcurs de la fira, i que du el seu nom, i amb el llibre es vol reivindicar la seva qualitat literària –la considera la millor escriptora bisbalenca– i la seva contribució a la història del feminisme. Llucieta Canyà va ser una escriptora d'èxit, es va esforçar, tossudament, per ser-ho i també ha estat mal llegida. Un menysteniment que es reflecteix al poble on va néixer, on no hi ha ni un carrer, ni una plaça ni una biblioteca que porti el seu nom.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 03-12-2022, Pàgina 20

Font del document: <http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/2226287-l-eterna-oblidada.html>